Documente referitoare la istoria Boianului

www.mareleboian.com

Huşi, 1528, Aprilie 8.

Petru Rareş, Domnul Moldovei, întăreşte lui Ion Stârcea părcălab de Hotin, şi fratelui acestuia Mihul Stârcea, părcălab de Cetatea-de-Baltă, satul Marele Boian, ţinutul Cernăuţi.

М[и]л[ос]тію б[о]жіею мы Петрь Воевода земли молдавскои.

Знаменито чиним ис сим нашим листѡм вьсѣм кто на нем вьзрит или его чтоучи оуслышит ѡже тоти истинніи наши вѣрніи болѣри пан Іѡн Стръча прькалаб хотински и брат его Михоул Стръча прькалаб кикиливерскіи и сестра их Федка дѣти настини оуноукове Табоучини слоужили нам право и вѣрно, тѣм мы видѣвши правоу вѣрною слоужбоу их до нас жаловали есмы их осѡбною нашею милостію и дали и потврьдили есми им ѡт нас оу нашеи земли оу молдавскои их правѹю ѡтнинѹ и дѣднинѹ село на Проутѣ на имѣ Великіи Боган и сь оусими прикѹтки що тѣгал на них за тое село вь мльдости братанича г[оспо]д[ст]ва мы Стефана Воеводы нѣкіи Иванко що был писар и сь едними кривими привилєами що он тогда оу них вьнмл и потом он пакы изгѹбил свою част ѡт того село ѹ хитлѣнствѣ коли вьздвигноул и сь иними невѣрними едного лотра г[ос[и[о]д[а]рем на братанича г[ос]п[о]д[ст]ва мы Стефана Воеводы на нашѹ землю и пак братанич г[ос]п[о]д[ст]ва мы Стефан Воебода познавши его хитрость и хикльнство и вьси его привили крибіи що их оучинил своею хитростію а ѡн дал ѡт себе и вратил паноу Іѡноу Стрьчи паркалабоу хотинскомоу и братѹ его паноу Михоулѹ Стрьчи и сестри их Федци тое вишеписанное село що на Прѹтѣ на имѣ Великіи Боган и сь оусими прикоутки. Ино мы видѣвши их братеніе и даание що ѡн дал и вратил им за що им было права ѡтнина. Я мы такожде разоумѣли есмы сь оусею нашею радою аж была их правда ѡтнина и дѣднина, и ѡт нас також есмы дали и потврьдили нашим вѣрным панѹ Іѡноу Стрьчи и братоу его панѹ Михоулоу Стрьчи прькалабом и сестри их Федци дѣтем Настиним оунѹком Табоучином тое вышеписанное село на Прѹтѣ на имѣ Великіи Боган и сь ѹсими прикѹтки како да ест им ѡт нас оурик

сь вьсем доходѡм имь и дѣтем их и оуноучатом их и прѣ-
оуноучатом их и пращѹрѣтом и вьсемоу родоу их кто сѧ им из-
берет наиближнии непорѹшено николиже на вѣкы. Я хѡтар томоу
прѣд реченномоу селоу що на Прѹтѣ на имѣ Великии Боѩн и сь
оусими прикѹтки да ест по старомѹ хотарѹ ѡт оусих сторѡн по-
коуда из вѣка ѡживали. Я велкое привилїе що имал дѣд их Пь-
трашко с[и]нь Табоучев ѡт прѣдѣда нашего ѡт Алеѯандра Вое-
водї а таа привилїа еще била оу роуки реченомоу Иванкоу що был
писар и если сѣ изнаидет таа привилѩ ѡна ест их правда привилѩ
и пак никто николи сь тими прѣд реченними кривими прибилѩми
абы не имал тѣгати ани добывати на сїе наше привилїе николи
на вѣкы. Я на то ест вѣра нашего г[оспо]д[ст]ва вышеписаннаго
мы Петра Воеводї и вѣра прѣвьзлюбленнаго с[и]на г[оспо]д[ст]ва
мы Богдана и вѣра болѣр наших, вѣра пана Храна дворника, в. п.
Негрила, в. п. Гринковича, в. п. Талабѧ, в. п. Скрипко, в. п. Влада
и п. Михоула прькалаби ѡт Хотин, в. п. Крьже и п. Хоурѹ прь-
калаби ѡт Нѣмца, в, п. Грозава и п. Данчѹла прькалаби ѡт Ново-
град, в. п. Барбовского портарѣ сочавского, в. п. Драгшан спь-
тарѣ, в. п. Дѹмша вистѩрника, в. п. Личоула постелника, в. п.
Ф[елѣ] чашника, в. п. Збѩрѣ столника, в. п. Іона комиса и вѣра
ѹсих болѣров наших молдавских великих и малих, а по нашем жи-
вотѧ кто бѹдет г[ос]п[о]д[а]рь нашеи земли ѡт дѣтии наших или
ѡт нашего рода или пак боуд кого Б[ог]ь изберет г[ос]п[о]дарем
быти нашеи молдавскои земли тот би им непорѹшила нашего
даанѩ и потврьжденїа али абы им оутврьдил и оукрѣпил занѹже
есмы им дали и потврьдили [за особ]ною слѹжбоу и за що ест
правда ѡтнина, а на болшее крѣпост и потврьжденїе томоу вьсемоу
выше писанномоу велѣли есмы нашемоу вѣ[рномѹ Тоадер]ѹ лого-
фетѹ писати и нашѹ печат привѣсити к семоу листоу нашемоу.

Писал Дѹмитрѹ Попович оу Хоусах.

Вл[ѣ]тѡ зл҃ѕ м[ѣсѧ]ца Априлѣ и.

Traducere.

Huşi 1528, Aprilie 8.

Noi Petru VV din mila lui D=zeu, Domn Ţării Moldovei.

Facem ştire cu această scrisoare a noastră tuturor cari o vor vedea sau vor auzi cetindu=se, precum aceşti boieri ai noştri credincioşi şi cinstiţi du=lui *Ion Stârcea* pârcălab de Hotin şi fratele său *Mihul Stârcea* pârcălab de Cetatea=de=Baltă şi sora lor *Fedca*, copiii *Nastei*, nepoţii lui *Tabuci*, ne=au slujit nouă cu dreptate şi cu cinste, şi văzând a lor dreaptă slujbă către noi i=am miluit cu deosebita noastră milă şi le=am dat şi le=am întărit dela noi în ţara noastră moldovenească a lor dreaptă ocină şi moşie satul pe Prut anume *Marele Boian* cu toate cuturile sale şi i=a tras în judecată pentru acel sat în tinereţele nepotului nostru de frate, Stefan VV, un oarecare *Ivanco* ce a fost pisar, cu nişte urice strâmbe pe care le=a primit dela ei, iar mai târziu a pierdut partea sa din acel sat din cauza trădării, când s'a ridicat ca un lotru cu alţi nevrednici împotriva nepotului nostru de frate Stefan VV şi împotriva ţării noastre, şi cunoscând nepotul nostru de frate Stefan VV. trădarea lui şi uricele sale strâmbe ce le=a dobândit cu vicleşug, a dat dela sine şi a întors du=sale Ion Stârcea pârcălab de Hotin şi fratelui său du=sale Mihul Stârcea şi surorii lor Fedca acel mai sus amintit sat pe Prut anume Marele Boian cu toate cuturile. Văzând noi a lor întoarcere şi danie ce a dat şi le=a întors ce le=a fost dreaptă ocină, ne=am înţeles şi noi la fel cu întreg sfatul nostru că le=a fost a lor dreaptă ocină şi moşie, am dat şi am întărit şi dela noi credinciosului nostru du=sale Ion Stârcea şi fratelui său du=sale Mihul Stârcea pârcălabi şi surorii lor Fedca, copiii Nastei, nepoţii lui Tabuci, acel mai sus scris sat pe Prut anume Marele Boian cu toate cuturile, ca să le fie dela noi uric cu tot venitul lor, copiilor lor, nepoţilor lor şi strănepoţilor lor şi tot neamului lor cine se va alege mai aproape neruşiit nici odinioară în veci. Iar hotarul acelui mai sus zis sat pe Prut anume Marele Boian cu toate cuturile să fie după vechiul hotar pe toate părţile, pe unde a umblat de veci. Şi marele uric pe care l=a avut moşul lor *Pătraşco*, fiul lui Tabuci, dela strămoşul nostru Alecsandru VV., acel uric a fost în mânile mai sus zisului Ivanco fost pisar şi dacă se va găsi el să fie al lor drept uric şi nime să nu poată trage la judecată cu acele

urice strâmbe zise mai sus sau să câştige împotriva acestei scrisori a noastre, nici odată în veci. Şi la aceasta este credinţa domniei noastre, mai sus scrisul *Petru* VV. credinţa preaiubitului nostru fiu *Bogdan* şi credinţa boierilor noştri: cr. d. *Hrana* dvornic, cr. *Negrila*, cr. *Grincovici*, cr. *Talabă*, cr. *Scripco*, cr. *Vlad* şi *Mihul* pârcălabi de Hotin, cr. *Cârje* şi *Huru* pârcălabi de Neamţ, cr. *Grozav* şi *Danciul* pârcălabi de Novograd, cr. *Barbovschi* portar de Suceava, cr. *Dragşan* spătar, cr. *Dumşa* visternic, cr. *Liciul* postelnic, cr. *Felea* ceaşnic, cr. *Zbiarea* stolnic, cr. *Ion* comis şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveneşti, a mari şi a mici, şi după moartea noastră cine va fi domn ţării noastre din copiii noştri sau din neamul nostru sau pe cine îl va alege D-zeu să fie domn ţării moldoveneşti, să nu le răstoarne dania noastră şi întărirea noastră, ci să le întărească, fiindcă le-am dat şi le-am întărit pentru a lor deosebită slujbă şi să le fie dreaptă ocină şi pentru mai mare întărire a celor scrise mai sus am poruncit credinciosului nostru *Toader* logofăt să scrie şi să atârne pecetea noastră la această a noastră scrisoare.

A scris *Dumitru Popovici* în *Huşi* anul 7036, luna Aprilie 8.

Copie slavonă, Arhivele Statului Cernăuţi, pachetul Boian; traducerea germană a fost publicată în Wickenhauser: Geschichte der Klöster Woronetz und Putna pag. 205—207.